

Иницијална проценка на влијание на регулативата

Чекор 1: Опис на проблемите, целите што ќе се остварат со нивно решавање и можните опции за решавање на проблемите

1. Опис на проблемите

Со постојниот законот за основното образование не беше предвидено задолжително користење на информатичката опрема од Проектот „Компјутер за секој ученик“ во реализација на наставата за што истата беше инсталирана во основните училишта. Во постојниот закон за основното образование наставата не се изведува интерактивно од страна на наставниците, што подразбира ученикот активно да се вклучи во наставата. Исто така во постојниот закон за основното образование не е предвидено постоење на интегрирана база на податоци која ќе ја води министерството за образование и наука, а кои податоци треба да континуирано да ги внесуваат основните училишта, а се однесуваат на бројот на учениците, наставниот и друг кадар во основните училишта, објектите во кои се организира воспитно-образовната работа, како и други релевантни податоци со цел да се обезбеди прегледност, точност и достапност на информации.

Во делот на прекршочните одредби и глобите предвидени за наведените прекршоци за основните училишта, за директорите и за наставниците беа дадени како една казна, со единствена парична глоба, без притоа да се води сметка за степенот на одговорност на сторителот, побудите од кои е сторен прекршокот, тежината, видот, штетната последица, околностите под кои е извршен прекршокот, начинот на кој е извршен прекршокот, што всушност преставува општи правила за одмерување и изрекување на видот и висината на санкцијата. Во досегашниот Закон за основното образование во делот на прекршочните одредби во голем дел од наведените прекршоци беше предвидено казна само за основното училиште, а за директорот и наставникот немаше предвидено санкција.

2. Опис на целите што се планираат да се постигнат со решавање на проблемите

Со Предлогот за донесување на Законот за изменување и дополнување на законот за основното образование сака да се постигнат следните цели: подобрување на квалитетот на основното образование со воведување на задолжително користење на информатичка опрема од Проектот „Компјутер за секој ученик“ во реализацијата на наставата, подобрување на наставата со реализација на интерактивна настава, што подразбира активно вклучување на ученикот во наставата.

Со цел да се обезбеди прегледност, точност и достапност на информации за бројот на учениците, наставниот и друг кадар во основните училишта, објектите во кои се организира воспитно-образовната работа, како и други релевантни

податоци, основните училишта истите ќе ги внесуваат во интегрирана база на податоци.

Со овој закон за изменување и дополнување на Законот за основното образование сака да се постигне категоризација на прекршоците и санкциите за сторените прекршоци, односно да може во зависност од степенот на одговорност на сторителот, побудите од кои е сторен прекршокот, тежината, видот, штетната последица, околностите под кои е извршен прекршокот, начинот на кој е извршен прекршокот, видот и тежината на сторениот прекршокот да се изрече соодветна санкција, а не како што е во постојниот закон каде за сите прекршоци е предвидена една казна без одлед на тежината, видот, штетната последица, начинот на кој е извршен прекршокот, што всушност преставуваат општи правила за одмерување и изрекување на видот и висината на санкцијата.

Предлог - законот за измена на Законот за основното образование се заснова на следните начела:

- подобрување на квалитетот на основното образование со воведување на задолжително користење на информатичка опрема.
- подобрување на квалитетот на основното образование со воведување на интерактивна настава.
- подобрување на квалитетот на основното образование со воведување на интегрална база на податоци.
- подобрување на законската регулатива во делот на прекршочните одредби и санкцијата предвидена за истите;
- категоризација на прекршоците и санкциите предвидени за истите;
- можност за полесните прекршоци, пред изрекување на санкцијата да се даде правна поука и можност во определен рок да се отстранат посочените неправилности.

Предложената измена ги содржи следните решенија:

- подобрување на квалитетот на основното образование со воведување на задолжително користење на информатичка опрема.
- подобрување на квалитетот на основното образование со воведување на интерактивна настава.
- подобрување на квалитетот на основното образование со воведување на интегрална база на податоци.
- усогласување, подобрување и унапредување на казнената политика
- категоризација на прекршоците и санкциите предвидени за истите;
- воведување на нови прекршоци и санкција за истите;
- зголемување на бројот на прекршоците каде санкција може да се изрече на директорот;
- зголемување на прекршоците каде санкција може да се изрече на наставникот и други лица што се вклучени во воспитно-образовниот процес;
- намалување на одредени санкции во зависност од степенот на одговорност на сторителот, побудите од кои е сторен прекршокот, тежината, видот, штетната последица, околностите под кои е извршен прекршокот, начинот на кој е извршен прекршокот, видот и тежината;
- зголемување на одредени санкции во зависност од степенот на одговорност на сторителот, побудите од кои е сторен прекршокот, тежината, видот, штетната последица, околностите под кои е извршен прекршокот, начинот на кој е извршен прекршокот, видот и тежината;
- за одредени неправилности предвиено е постапка за едукација;

Идентификација на можни решенија (опции)

Измените и дополнувањето на Законот за основното образование се со цел да се подигне квалитетот на воспитно-образовната дејност во основните училишта со задолжително користење на информатичка опрема од Проектот „Компјутер за секој ученик“ во реализацијата на наставата, подобрување на наставата со реализација на интерактивна настава, што подразбира активно вклучување на ученикот во наставата. Со цел да се обезбеди прегледност, точност и достапност на информации за бројот на учениците, наставниот и друг кадар во основните училишта, објектите во кои се организира воспитно-образовната работа, како и други релевантни податоци, основните училишта истите ќе ги внесуваат во интегрирана база на податоци.

Со овој закон за изменување и дополнување на Законот за основното образование сака да се постигне категоризација на прекршоците и санкциите за сторените прекршоци, односно да може во зависност од степенот на одговорност на сторителот, побудите од кои е сторен прекршокот, тежината, видот, штетната последица, околностите под кои е извршен прекршокот, начинот на кој е извршен прекршокот, видот и тежината на сторениот прекршокот да се изрече соодветна санкција, а не како што е во постојниот закон каде за сите прекршоци е предвидена една казна без одлед на тежината, видот, штетната последица, начинот на кој е извршен прекршокот, што всушност преставуваат општи правила за одмерување и изрекување на видот и висината на санкцијата.

Предложената измена ги содржи следните решенија:

- подобрување на квалитетот на основното образование со воведување на задолжително користење на информатичка опрема.

- подобрување на квалитетот на основното образование со воведување на интерактивна настава.

- подобрување на квалитетот на основното образование со воведување на интегрална база на податоци.

- усогласување, подобрување и унапредување на казнената политика

- категоризација на прекршоците и санкциите предвидени за истите;

- воведување на нови прекршоци и санкција за истите;

- зголемување на бројот на прекршоците каде санкција може да се изрече на директорот;

- зголемување на прекршоците каде санкција може да се изрече на наставникот и други лица што се вклучени во воспитно-образовниот процес; обука.

- намалување на одредени санкции во зависност од степенот на одговорност на сторителот, побудите од кои е сторен прекршокот, тежината, видот, штетната последица, околностите под кои е извршен прекршокот, начинот на кој е извршен прекршокот, видот и тежината;

- зголемување на одредени санкции во зависност од степенот на одговорност на сторителот, побудите од кои е сторен прекршокот, тежината, видот, штетната последица, околностите под кои е извршен прекршокот, начинот на кој е извршен прекршокот, видот и тежината;

Чекор 2: Идентификација на трошоци, придобивки и влијанија

Не може да се изврши прецизна идентификација на трошоците од причини што не може да се преудицира колкав број на прекршоци ќе бидат направени, бројот и висината на изречените глоби за сторените прекршоци, бројот на извршените едукации, како и придобивките од глобите и едукацијата. Очекувано влијание е дека ќе се подигне свеста кај сите инволвирани во воспитно-образовниот процес за важноста и значењето на образованието како една од мерките за намалување на сиромаштијата и подобрување на животниот стандард.

Предложено решение (опција):

Предлог Закон за основното образование

Опис:

Во членот 1 на овој Предлог на закон за изменување и дополнување на законот за основното образование се додава нов член 15-а со кој се предвидува дека Министерството за образование и наука води интегрирана база на податоци во која основните училишта ќе внесуваат податоци за бројот на учениците, наставниот и друг кадар во основните училишта, објектите во кои се организира воспитно-образовната работа, како и други релевантни податоци.

Во член 2 се предвидува да се додаде нов став 6 во членот 25 со кој во наставните програми да се определи задолжителното користење на информатичката опрема од Проектот „Компјутер за секој ученик“ во реализацијата на наставата, се со цел да се подигне квалитетот на воспитно-образовната дејност во основните училишта.

Со членот 3 во членот 86 по ставот (1) се додаваат два нови ставови (2) и (3) со кои наставникот во основното училиште се задолжува да ја реализира наставата интерактивно со активно вклучување на учениците во процесот на воспитно-образовната работа. За ова Министерот, на предлог на Бирото, ќе пропише акт за начинот и постапката за реализација на интерактивната настава.“

Во истиот член Ставот (2) станува став (4).

Со членот 4 во членот 99 се бришаат зборовите „дневник на паралелката“.

Со членот 5 во членот 100 по ставот (2) се додава нов став (3) во кој се предвидува дневникот на паралелката се води на јазикот и писмото на кој се изведува наставата“.

Со членот 6 се предвидува да се додаде нов член 168-а во кој се предвидува постапка за едукација, и во кој член е определено за кои неправилности се однесува, кој ја спроведува едукацијата и рокот во кој треба да биде спроведена едукацијата. За ова Министерот ќе пропише акт за начинот и постапката за едукација.

Со членот 7 се врши измена на членот 172 во делот кои се однесуваат на прекршочните одредби и во кој што се предвидува глоба од 1000 евра за основното училиште, глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност на директорот на основното училиште, глоба во износ од 200 евра во денарска противвредност на наставникот како и глоба за родителот во износ од 200 евра и 1000 евра.

Со членот 8 се предвидува по членот 172 да се додадат два нови членови 172-а во делот кои се однесува на прекршочните одредби и во кој што се предвидува глоба од 2000 до 3000 евра за основното училиште, глоба во износ од

1000 евра во денарска противвредност на директорот на основното училиште, глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност на наставникот и 172-б делот кој се однесува на прекршочните одредби и во кој што се предвидува глоба од 3000 до 4000 евра за основното училиште, глоба во износ од 2000 евра во денарска противвредност на директорот на основното училиште и глоба во износ од 1000 евра во денарска противвредност на наставникот.

Во членот 9 се определува рокот во кој министерот ќе го донесе подзаконскиот акт и кој рок изнесува 15 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Со членот 10 се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за основното образование.

Трошоци

- Дали опцијата предвидува воведување на нови формалности во смисла на обврска за правните или физичките лица да обезбедат уверенија, пријави, решенија, одобренія, овластувања, согласности, сертификати, дозволи, барања, изјави и други обрасци? Ако да, наведи ги формалностите.

НЕ

- Дали опцијата ќе предизвика иницијални трошоци за министерствата, другите органи на државната управа? Ако да, образложи ги трошоците.

НЕ

- Дали опцијата ќе предизвика континуирани трошоци за министерствата и другите органи на државната управа. Ако да, образложи ги трошоците.

НЕ

- Дали опцијата ќе предизвика иницијални трошоци за правните или физичките лица? Ако да, образложи ги трошоците.

НЕ

- Дали опцијата ќе предизвика оперативни трошоци за правните или физичките лица. Ако да, образложи ги трошоците.

НЕ

1. Придобивки

Очекувана придобивка е дека ќе се подигне свеста кај сите инволвирени во воспитно-образовниот процес за важноста и значењето на образованието како една од мерките за намалување на сиромаштијата и подобрување на животниот стандард.

- Опис и опсег на финансиските придобивки за засегнати страни

Не може да се изврши прецизна идентификација на финансиските придобивки за засегнати страни од причини што не може да се прејудицира колкав број на прекршоци ќе бидат направени, бројот и висината на изречените глоби за сторените прекршоци, бројот на извршените едукации, како и придобивките од глобите и едукацијата.

-Други нефинансиски придобивки за засегнати страни

- подобрување на квалитетот на основното образование со воведување на задолжително користење на информатичка опрема.
- подобрување на квалитетот на основното образование со воведување на интерактивна настава.
- подобрување на квалитетот на основното образование со воведување на интегрална база на податоци.
- усогласување, подобрување и унапредување на казнената политика
- категоризација на прекршоците и санкциите предвидени за истите;
- воведување на нови прекршоци и санкција за истите;
- зголемување на бројот на прекршоците каде санкција може да се изрече на директорот;
- зголемување на прекршоците каде санкција може да се изрече на наставникот и други лица што се вклучени во воспитно-образовниот процес; обука.
- намалување на одредени санкции во зависност од степенот на одговорност на сторителот, побудите од кои е сторен прекршокот, тежината, видот, штетната последица, околностите под кои е извршен прекршокот, начинот на кој е извршен прекршокот, видот и тежината;
- зголемување на одредени санкции во зависност од степенот на одговорност на сторителот, побудите од кои е сторен прекршокот, тежината, видот, штетната последица, околностите под кои е извршен прекршокот, начинот на кој е извршен прекршокот, видот и тежината;

2. Ризици и претпоставки

Со оглед ека едукацијата ќе ја вршат државни просветни инспектори и овластени инспектори на општината, кои досега немале ваква надлежност, потребно е истите да се обучат за вршење на едукацијата.

3. Останати влијанија

Тип на влијание проценето во проценка на влијание на регулативата		Анализи приложени во прилог
Влијание врз националната конкурентност	НЕ	НЕ
Влијание врз социјално исклучените и ранливи групи	НЕ	НЕ
Влијание и ефекти на регулативата врз родовите аспекти и еднаквоста	НЕ	НЕ
Влијание врз животната средина	НЕ	НЕ

Тип на влијание проценето во проценка на влијание на регулативата		Анализи приложени во прилог
Влијание/значителна политичка промена на пазарната економија вклучувајќи испитување на влијанието врз потрошувачите и конкурентноста	НЕ	НЕ
Влијание врз правата на граѓаните	НЕ	НЕ
Дали предложените решенија вклучуваат значителни тешкотии за усогласување	НЕ	НЕ

Чекор 3: Консултации

Извршени се консултации со експерти по уставно право - професори на Правниот факултет. Текстот е усогласен со Секретаријатот за законодавство. Побарано е мислење од Министерството за финансии.

Резиме на иницијалната проценка на влијание на регулативата

1. Краток осврт на преферираното решение/опција:

Измените и дополнувањето на Законот за основното образование се со цел да се подигне квалитетот на воспитно-образовната дејност во основните училишта со задолжително користење на информатичка опрема од Проектот „Компјутер за секој ученик“ во реализацијата на наставата, подобрување на наставата со реализација на интерактивна настава, што подразбира активно вклучување на ученикот во наставата. Со цел да се обезбеди прегледност, точност и достапност на информации за бројот на учениците, наставниот и друг кадар во основните училишта, објектите во кои се организира воспитно-образовната работа, како и други релевантни податоци, основните училишта истите ќе ги внесуваат во интегрирана база на податоци. Истотака целта на овој закон е да се постигне категоризација на прекршоците и казните за сторените прекршоци, односно да може во зависност од видот и тежината на сторениот прекршокот да се изрече соодветна казна, а не како што е во постојниот закон каде за сите прекршоци е предвидена една казна без одлед на тежината, видот, штетната последица, начинот на кој е извршен прекршокот, што всушност преставува основа за изрекување на видот и висината казната.

Во делот прекршоците на предложеното изменување и дополнување на Законот за основното образование сака да се постигне категоризација на прекршоците и санкциите за сторените прекршоци, односно да може во зависност од степенот на одговорност на сторителот, побудите од кои е сторен прекршокот, тежината, видот, штетната последица, околностите под кои е извршен прекршокот,

начинот на кој е извршен прекршокот, видот и тежината на сторениот прекршокот да се изрече соодветна санкција, а не како што е во постојниот закон каде за сите прекршоци е предвидена една казна без одлед на тежината, видот, штетната последица, начинот на кој е извршен прекршокот, што всушност преставуваат општи правила за одмерување и изрекување на видот и висината на санкцијата.

2. Имиња и презимиња на лицата одговорни за подготовка на иницијалната проценка на влијанието на регулативата и предлог законот:

- Џорџе Арсов – директор на Државниот просветен инспекторат;
- Елена Ивановска – раководител на одделение за основно и средно образование во Министерството за образование и наука;
- Милка Масникоса – помошник раководител на сектор во Министерството за образование и наука;
- Сефедин Елези – раководител на Сектор во Државниот просветен инспекторат;
- Кирил Ристески – советник-државен инспектор во Државниот просветен инспекторат;
- Стефан Стојанов - советник-државен инспектор во Државниот просветен инспекторат;
- Трајановски Ангелчо – советник во Секторот за нормативно-правни работи;
- Босилка Галева - советник во Секторот за нормативно-правни работи;
- Валерија Анастасова – раководител на одделение во Државниот просветен инспекторат;
- Мустафа Муслиу – помлад соработник во Секторот за нормативно-правни работи;

3. Повереници на Владата на Република Македонија кои ќе се вклучат во презентирање на предлог законот во Собранието на Република Македонија:

- Елизабета Тодоровска
- Стојанчо Стојковски

**Изјава од министерот
за иницијалната проценка на влијание на регулативата**

Изјавувам дека предложениот материјал за иницијална проценка на влијанието на регулативата/ предлог закон

1.	Нема влијание	врз Буџетот на Република Македонија во висина поголема од 600.000.000 денари.
2.	Нема влијание	врз усогласеноста со законодавството на Европска Унија.
3.	Нема влијание	врз постапките или работењето на јавната администрација / врз судството при работа со странки (правни и физички лица) или задолжување на странките од јавната администрација со

		дополнителен административен товар.	
4.	Нема влијание	врз економијата и врз обемот на државна помош.	
5.	Нема влијание	врз животната средина.	
6.	Нема влијание	врз социјалната положба на граѓаните.	
7.	Направено е претходно објавување на текстот на предлогот за донесување на закон во Единствениот електронски регистар на прописи и јавно се спроведени консултации со заинтересирани страни. Датум на објавување: Вклучени организации и претставници: Свое мислење дадоа следниве организации:		ДА
8.	Сите забелешки и предлози од заинтересираните страни се земени во предвид.		ДА
9.	Предлог законот е лекториран.		НЕ
1	Спроведени се меѓуресорски консултации.		ДА
1	Дали предлог законот предвидува управна постапка?		НЕ
1	Доколку предлог законот предвидува управна постапка, дали може да се вгради начелото “молчењето значи одобрување“?		НЕ

Изјава од министерот

Јас, *Никола Тодоров*, изјавувам дека ја проучив Иницијалната проценка на влијанието на регулативата и сметам дека дава реален преглед на очекуваните придобивки и потребните трошоци врзани со секоја од идентификуваните опции за решавање на проблемот.

Потпис на министерот:.....

Датум:27.04.2010 година

